

* Etapy rozwoju mowy dziecka *

1

Okres melodii (od urodzenia do 1 r.ż.)

Początkowo dziecko komunikuje się z dorosłymi za pomocą krzyku.

W 2-3 m.ż. niemowlę nieświadomie trenuje narządy artykulacyjne, co nazywamy **głuzeniem**. Ten etap w rozwoju mowy dziecka występuje również u dzieci z uszkodzonym narządem słuchu.

Około 5-6 m.ż. obserwujemy u dziecka **gaworzenie**. Maluch świadomie naśladuje dźwięki, które wydał przypadkowo, słucha także, co mówią do niego najbliżsi.

Pod koniec 1 r.ż. dziecko wiele już rozumie, wypowiada proste wyrazy: mama, tata, baba.

2

Okres wyrazu (1-2 r.ż.)

Dziecko używa wszystkich samogłosek ustnych: [a, o, u, e, y, i] oraz spółgłosek: [p, b, m, t, d, n, k, ś, ć]. Pozostałe spółgłoski zastępuje innymi, o zbliżonym miejscu artykulacji. Maluch może wymawiać, np. tylko pierwszą sylabę lub końcówkę wyrazu. Charakterystyczne jest również upraszczanie grup spółgłoskowych.

3

Okres zdania (2-3 r.ż.)

W tym okresie dziecko wypowiada wszystkie samogłoski oraz spółgłoski: [p, b, m, f, w, ś, ź, ć, dź, ń, k, g, h, t, d, n, l, j, ł].

Mowę dziecka 3-letniego cechuje zmiękczenie głosek - [s, z, c, dz, sz, rz, cz, dź], które są często wymawiane jak: [ś, ź, ć, dź]. Głoska [r] może być wymawiana jak [j, ł] lub [l].

Należy jednak pamiętać, że zastępowanie głosek, zgodne z rozwojem mowy dziecka nie jest tym samym co zniekształcanie głosek, np. gdy dziecko wsuwa język między zęby (wtedy konieczna jest konsultacja ze specjalistą).

4

Okres swoistej mowy dziecięcej (3-7 r.ż.)

- między 3 a 4 r.ż. pojawiają się głoski: [s, z, c, dz]
- między 4 a 5 r.ż. pojawiają się głoski: [sz, ź, cz, dź]
- około 6 r.ż. pojawia się głoska [r]

Opracowała Alicja Żmuda-Sobol

Przedstawiony wyżej rozwój mowy postępuje równolegle z rozwojem motoryki narządów artykulacyjnych. Mówienie jest sprawnością i trzeba się jej uczyć, tak jak wszelkich innych sprawności. Podstawą prawidłowej artykulacji są takie czynności jak: oddychanie, połykanie, odgryzanie, gryzienie, żucie. Podstawowe czynności biologiczne to fundament prawidłowej artykulacji.

Jeżeli cokolwiek niepokoi Cię w rozwoju mowy Twojego dziecka, udaj się z nim do specjalisty.